

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6

Az aranylei apostola

Ma még csak a beavatottak tudják, de talán már a jövő héten Románia minden polgára értesülni fog arról az életbevágóan fontos változásról, amely a Banca Nationala vezetésében bekövetkezik. A laikusok szemében mindössze legfeljebb csak annyi történt, hogy D. Burileanu lett a nemzeti bank új kormányzója, aki már le is tette az ünnepélyes esküt. Akik a politika kulisszatitkaival is tisztában vannak, azért tartják ezt a változást érdekesnek, mert az új bankkormányzó az avereskánusokat fogja képviselni a jegybanknál, ahol eddig a vezetőség majdnem kizárólag liberális volt. Mindez azonban önmagában vére nem lenne szenzáció. Az igazi érdekesség, amely mindenkégy egyformán életbevágóan érint az, hogy a Banca Nationala eddigi vezetésének szelleme teljesen megváltozik és az új bankkormányzó programja a stabilizáció és az aranylei.

Megjósolhatjuk, hogy néhány hét múlva az arany lei problémája aktuálisvá válik. Románia nem maradhat el a külfölddel szemben. A háború leggyászosabb emlékeinek, a papírpénznek, amelynek értéke napról-napra változik, ami nem is komoly bankjegy, aminek alig van már mite, el kell tűnnie a föld színéről. Semmi akadályja sincs már annak, hogy a papírkorszak megszűnjön. Be kell következnie a regenerációnak, amely aranylei és stabilizáció nélkül elképzelhetetlen és amely egyedüli bázisa a biztos és szilárd államalkotó munkának. Az arany pénz kibocsátásához Romániának sokkal több fedezete van, mint a szomszédos államoknak. A gazdasági fejlődés lehetősége szinte korlátlan, ha az alapját lerakják, előfeltételeit megvalósítják.

Bizonyos, hogy az aranylei átmenetileg nagyobb megrázkódtatásokat és válságokat jelent. Bizonyos, hogy ennek az operációnak nagyon sok áldozata lesz. De mégsem szabad tovább habozni. Meg kell hozni minden áldozatot, ha ennek ellenértéke az igazi konszolidáció. — Már pedig az aranylei ennek a szimbóluma. Ezért tartjuk igazán szenzációsnak az új bankkormányzó installációját, akit a beavatottak már is úgy tekintnek, mint az aranylei apostolát.

A Banca Nationalától azonban mást is vár Románia elszegényedett népe. Különösen mi, erdélyiek reméljük, hogy szakítani fog az eddigi regionális politikájával. Megszűnik az a tarthatatlan helyzet, hogy az erdélyi bankokat csak mostoha gyermekeknek tekintették és a bukaresti bankok foglalták le majdnem teljesen azt a nagy

pénzügyi energiát, amelyet a nemzeti bank támogatása jelent. A vidéki bankok nem élhetnek meg a jegybank eddigi egyoldalú politikája mellett és a mi bankjaink elhanyagolása okozza a gazdasági válságot. Joggal hiszünk benne, hogy az aranylei embere rajtunk is segíteni fog és az aranyleiből nekünk is fog jutni valami.

Tárgyalások a román és a jugoszláv kormány között

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A Dimineata jólétesült forrásból közli, hogy a román és a jugoszláv kormány között legközelebb újból megkezdődnek a tárgyalások a Szer-

biához csatolt bánati terület román templomairól és iskoláiról. Ezek a tárgyalások tudvalevően a jugoszláv kormány legutóbbi válsága miatt szakadtak meg.

Nem lesz új lakástörvény Szenzációs miniszteri nyilatkozat

Bukaresti tudósítónk táviratozza: A Lakásbérlők Szövetségének egy küldöttsége megjelent tegnap Trancu Jasi közmunkügyi miniszternél, akinek átnyújtott egy tervezetet, amely az építkezés támogatására szolgáló sorsjátékról szól. A miniszter válaszképpen a következő kijelentést tette:

— Az építkezés támogatásáról szóló törvényjavaslat már készen van és még ma előterjesztem a kormány gazdasági bizottságának, hogy néhány elvi kérdést végleg megállapítsunk. Remélem, hogy ez a terv idővel megvalósítja a szükséges lakásépítkezéseket. Különben ez már régen megtör-

tént volna, ha az 1921-es hasonló szellemű törvényemet végrehajtották volna azok, akik utánam jöttek.

— Addig is, amíg a törvényt végre nem hajtjuk, a háztulajdonosok és bérlők közötti viszonyok rendezése nyitott probléma marad.

Meghiúsult minden kísérlet a jobboldali német kormány alakítására A centrupárt közép-kormányt akar — Folynak a leszerelési tárgyalások

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A birodalmi kancellárrá designált dr Curtius tárgyalásai eredménytelenül végződtek. — Ugyanis dr Curtius erősen jobboldali kormányt akart alakítani, főleg a német nemzeti párt tagjaiból. Azonban a centrupárt, amelyet szintén be akartak vonni az alakítandó kormányba,

ezt a tervet most megakadályozta.

Ez derül ki Guérard-nak, a centrupárt helyettes elnökének dr Curtiushoz intézett

leveléből. Többek közt ezt írja Guérard:

— A jelen politikai viszonyok közt az Ön által megkísérelt kormányalakítást ezentúl is aggodalommal kísérlük. A helyzethez mérten a középpártokból való kormányalakítási kísérletet tartjuk a válság megoldására vezetőnek.

Ezután dr Curtius értesítette Hindenburgot a levél folytán kialakult helyzetéről, bejelentve, hogy kudarcot vallott az a ki-

sérlet, amely arra irányult, hogy a német nemzeti párt bevonásával alakítsanak kormányt.

Hindenburg még nem határozott.

A kormányválság megoldásától függetlenül folynak Párisban a tárgyalások a szövetségközi katonai szakértők és a német delegátusok közt arra vonatkozóan, hogy

Németország leszerelésének kérdését végleg előre juttassák.

Pawels német tábornok és Forster birodalmi kormánytanácsos tegnap a kelet-németországi határerődítmények ügyében írásbeli javaslatokat nyújtott át a szövetségközi katonai bizottságnak. A katonai szakértők csak ezután vizsgálják meg ezeket a javaslatokat, de máris kifejezték azt a nézetüket, hogy

a javaslatok alapul szolgálhatnak a tárgyalásra.

A hadianyag előállítására vonatkozó tárgyalások kedvezően haladnak előre.

Anglia nem akar háborút a távoli Keleten

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség értesülése szerint a Kínában interveniáló hatalmak közül senkinek sem célja és szándéka háborút viselni Kínával, az angol politika azonban nem adhatja fel — pusztá fenyegetésekre — az angol érdekeket. Hangsúlyozzák, hogy Anglia intervenciójánál nincs politikai érdekről szó, hanem csupán gazdaságiakról és a megértett intézkedések csak az ott élő angol alattvalókat védik.

A Katholikus Kör kultur-délutánja

Tegnap délután tartotta meg a Katholikus Kör kultur-délutánját, amelyre szép száma közönség gyűlt egybe. A kultur-délután művészi számokkal kezdődött, amelyeknek során Vasas Béla, a Láposy-zeneiskola tehetséges növendéke Dancsa Conzert-szólóját játszotta el kitűnően, Borsy Ilonka finom zongorakísérete mellett. Ezután Róna Pál, a Fischer-zeneiskola egyik legjobb növendéke Grieg „Erotik” s „Schmerterling” című etűdjét adta elő nagy sikerrel. Nem kisebb tetszést aratott Zemplényi Terus és Szabó Nusi négykezes zongorajátékával.

A kultur-délután legnövösebb száma azonban kétségtelenül Follmann Géza teológiai tanárnak az evangélium történeti részéről szóló előadása volt. A tudós pap előadásában ismertette a római birodalom és Szentföld történetét, értékes adatokkal igazolva azt, hogy az evangélium megállapításai történeti tényeken alapulnak.

Heymon szinkör

ma 3, 5, 7 és 9 órákor

Csákó és kalap

Harry Liedtke, Hans Junkermann
Olga Tschewowa

Kedvezményes és szabadjegyek
nem érvényesek.

Vasárnap délelőtt 11 órákor

nagy matiné Asszonyfaló

Mattyasovszky Ilona
Latabár

Josif Vulcan kör Nagyváradon

Gh. Bota tankertületi főigazgató, Mihail Samarinanu és Georg Petre írók, Albani Tiron újságíró és még néhány lelkes váradai román intellektuel, kérvényt nyújtottak be a polgármesteri hivatalhoz, amelyben kéri, hogy a közeli napokban megalkuljon Josif Vulcan olvasókör részére a megüresedő u. n. Széchényi kioskot adják át.

A kérelem az állandó választmány legközelebbi ülésén kerül tárgyalás alá és teljesítését semmi sem akadályozza. Amennyiben azonban az új görögkeleti katedrális a térnek azon a részén szándékoznak felépíteni, akkor a Josif Vulcan kör elhelyezkedése csak ideiglenes lesz a Kiosk helyiségében is.

Leltározás ideje alatt eddigi olcsó harisnyárainkat még olcsóbbra szállítottuk. „Hófehérke” áruház, Sas-palota.

3221

A váradai tavasz

Sártenger a járdákon, félméteres gödrök a kocsiuton

Az elmúlt héten egy kis szemléltető példát kaptunk a tavaszról. A speciális nagyváradai tavaszról, amely nem jelent verőfényt, meleget, zöldelő pázsitot és fakadó rügyeket. Hanem feneketlen sártengert jelképez, térdig érő pocsolyákat, alattomos gödröket, amelyek hőlével vannak megtelve és amelyekbe belebotlik a gyanútlan járókelő. A tavasz elkerülhetetlenül magával hozza a régi problémát,

a legsürgősebben segíteni kell Nagyvárad elhanyagolt járdáin és kocsiutjain, mert a helyzet napról-napra tarthatatlanabbá válik.

Nem is beszélünk a külvárosokról, ahol olvadás idején máholnap már csak falábakon lehet közlekedni. De a város szívében, a büszke, palotás, villanyfénytől ragyogó köruton, az Egyesüléstér forgalmas mellékutcain, olyan elhanyagolt, rozoga állapotban van a kövezet, hogy az semmiképpen sem méltó ehhez a városhoz. A járművek kerekei lépten-nyomon beleakadnak a villamos sínek mellett húzódó félméteres mélységű csatornába és valóságos átvágókanak a gödrökön, amelyek az utatstet tarkítják. A sár, amely egy robogó autó kerekei alól szétfreccsen, minden pillanatban valóságos zuhatagot áraszt a járdákra és komolyan veszélyezteti a gyalogjárókat.

Evek óta panaszkodnak emiatt már a nagyváradiak, de sajnos, mostanáig a város eddigi vezetősége nem foglalkozott komolyan a kérdéssel. A boulevard kocsiutját minden évben kellene javítani, mert ez a huszonöt éves aszfalt egyszerre végleg felmondja a szolgálatot és akkor a város összes bevételeinek a fele sem lesz elegendő az utatstet rendbehozatalára. Tavaly teljesen szünetelt ez a karbantartási munka,

egyszerűen azért, mert a városnak nem volt hozzá elegendő pénze. Annára szegény volt a mi büszke városunk, hogy még az 1924. évi aszfaltozás költségeit sem tudta kifizetni és ma is több, mint egy millió leiel tartozik a vállalkozónak, amely már nem is

hajlandó pályázni komolyabb közmunkákra.

A multak rendszertelenségének tudható be, hogy az ősszel elhatározott aszfaltozási munkálatokat sem tudták végrehajtani. Pedig mindössze arról volt szó, hogy az újvárosi görög katolikus és görög keleti templomok mellett húzódó utatstet akarták kiaszfaltozni. — Ezeket a helyeket a kövezet annyira rozoga, hogy a közlekedés fűsikettető lárma miatt a templomokban sem lehet zavartalanul istentiszteletet tartani.

Erre a munkálatra olyan vállalkozó jelentkezett, akiben még az akkori vezetőség sem bízott meg és a mérnöki hivatal nem engedte meg a munka megkezdését, mert nem vállalt felelősséget a kivitelért.

Más kövezési munka nem is volt programban és ma sincs kilátásban. Pedig nélkülözhetetlenül szükséges a boulevard kocsiutjának rendbehozása, a Rimanóczy, Avram Janku és Jorga-utcák kiaszfaltozása, a külvárosi utcák gyalogjáróinak kikövezése, a Calea Victoria utatstetjének és járdáinak megjavítása. Minderre ez idő szerint nincs fedezet. Sőt nincs pénz az eddigi vállalkozók kifizetésére sem, akik pedig erélyesen kezdik követelni járandóságukat a várostól.

Azt hisszük, hogy Tulbure polgármester maga is belátja a kérdés fontosságát és foglalkozni fog a problémával, amely, elismerjük, nem könnyen oldható meg. De mégsem teljesen kilátástalan a helyzet. Az ideai költségvetésben okvetlenül gondoskodni kell fedezetről, hogy legalább a legszükségesebb munkálatok foganatosíthatók legyenek.

Az intézkedéseket már most kell megtenni, mert ha az ideai tavasszal sem fogunk hozzá a munkához, a váradai kövezet nagy része teljesen felmondja a szolgálatot.

Érdekes, hogy más erdélyi városok könnyen segítettek magukon. Egyszerűen hitelt vettek igénybe attól a vállalkozótól, amely náluk a kövezést és aszfaltozást rendszeresen végzi. Nem hisszük, hogy éppen Nagyvárad ne tudná utánózni ezt a példát. Tessék tárgyalásokba bocsátkozni a vállalkozókkal, tessék konvertálni az eddigi adósságokat és megteremteni az újabb hitel alapjait. Biztosra vesszük, hogy a várost vállalkozói nem fogják cserbenhagyni, ha látják, hogy a vezetőség konszolidációra törekszik és komoly szándékot mutat a régi tartozások rendezésére és egy új, rendszeres kövezési munkát kivételére.

Tífuszos megbetegedés a vármegyében

Biharvármegye közegészségügyi állapota az utóbbi hónapokban a legkiszáradtabb volt. A legtöbb járási székhelyeken alig fordult elő fertőző megbetegedés. Annál meglepőbb aztán, hogy a főorvosi hivatalhoz beérkezett jelentés szerint Gyanta községben

egyszerre öt tífuszos megbetegedés is történt.

A járványszerűen fellépő megbetegedésekkel kapcsolatos

tosan érdeklődtünk a tisztifőorvosi hivatalban, ahol kijelentették, hogy Gyanta tényleg előfordult több tífuszos megbetegedés, de mindenik egészen enyhe lefolyású és a főorvosok mindent megtettek a járvány továbbterjedésének megállítására.

Női divatmellény 450.—
Női „selyem elejével 550.—
Kertésznénei Avram Iancu (Kossuth)-u. 2. 2997-2

A legjobb
katona vigjáték

Az ezredes 3 leánya

8 vidám felvonásban

A főszerepben:

Mary Kid

Paul Heidemann

Hans Brausewetter

Premier ma

3, 5, 7 és 9 órákor

a Dorian
filmszínházban

A legjobb
katona vigjáték

Az iparosok adóvallomása

Felhívjuk az ipartestület kötelekbe tartozó iparosok figyelmét, hogy minden egyes önálló iparosnak súlyos büntetés terhe mellett január 30-ig bezárólag adóvallomást kell, hogy tegyen. Az adóvallomási ivatek kitöltését az önköltségi díjak lefizetése mellett az ipartestület hivatala kezdve délelőtt 9-től 12-ig délután 3-tól 6-ig vállalja. Ugyanitt fogják az italmérő szindikátusba tartozó iparosok adóvallomási ivjét is kitölteni a délelőtti órákban.

Az adóvallomásokhoz minden iparos hozza magával: az 1926 évre szóló deklarációt, vagy ha ez nem volna meg, az 1926 évre kivetett adókirovési proces-verbalt. Ezek mellett minden iparos hozza magával a forgalmi adókönyvét, illetve az 1926 évben a forgalmi adóba feltüntetett forgalom összegét. (A 12 havi végösszeget összeadva.) Aki a forgalmi adót pauszálásban fizette, az a pauszálára vonatkozó engedélyt hozza magával.

Olyan iparosok, kiknek saját házuk van, ezek a bérlők neveivel a bérelt szobák számával, a lakóktól kapott jelenlegi lakás alapbér (törzsbér) feltüntetésével s ezeket a lakók által történt sajátkezü aláírással hozzák fel, mert ezt a vallomáshoz csatolni kell. E nélkül az adóvallomás bonyolalmasabb, nehezebb és így a vallomásttevőnek hátrányosabb lesz.

Figyelmeztetünk minden iparost, hogy tekintettel a rövid időre, mindenki előre igyekezzék adóvallomását megtenni, mert a vallomásból kimaradt egyének súlyos kárt fognak szenvedni.

Az adóvallomások felvétele mindenkor az ipartestület házában az udvari köri helyiségben fognak eszközölni, az erre kirendelt személyek által.

Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

SZÜCS

és szörmeárui

jutányosan szerezheti be

Leichnernél

Str. Ciorogaru (vult Uri-utca 4.)

Ki lesz a magyar király?

Mussolini és Bethlen hatalmas középeurópai blokk szervezéséről fog tárgyalni

— Belgrádi tudósítónktól —

A világpolitikai helyzetben kétségkívül elsőrangú fontosságú az a tanácskozás, mely Rómában február elején Mussolini és gróf Bethlen István magyar miniszterelnök között fog lefolyni. Érdekes, hogy ennek az entrevue-nek a nemzetközi publicisztikában egészen rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak s a találkozáshoz természetesen már a legkülönbözőbb találgatásokat fűzik a diplomácia körében. Szó volt már olasz-magyar baráti szövetségről, készülő királyi házasságokról, Jugoszlávia bekerítéséről és mindjárt ezzel kapcsolatban, de teljeséggel illogikusan a fiumei kikötő átengedéséről. Belgrádban a diplomaták közt állandó a pourparlé Magyarország új szerepéről s egyöntetűen megállapítják, hogy

az izgalmas külpolitikai készülődések

félreismerhetetlenül a béke szellemében történnek.

Utálnak itt a Neue Züricher Nachrichten egyik decemberi számára, amelyben ez a rövid hír jelent meg:

Magyarország és Olaszország másrészt a két állam és Jugoszlávia között parallel tárgyalások vannak folyamatban bizonyos közvetlen megbeszélések előkészítésére. Budapesten Durini di Monza olasz követ, Bethlen gróf személyes barátja, igyekszik a két ország rokonszenves kapcsolatát kiszélesíteni és a két ország kormányának feje között mindkét oldalról régen várt

személyes találkozást előkészíteni. Genfben egyrészt a magyar kormány kérésére Lord Phillimore brit képviselő és Van Slooten hágai főbíró a magyar-jugoszláv döntőbíró elnöke, másrészt dr Popovics Tihamér, Szerbia volt budapesti követe a berni olasz ügyvivő bevonásával tárgyalnak elhatározó jelentőségű kérdések megoldásáról.

Ez a hír már megjelenéskor igen élénk feltűnést keltett s jelentősége fokozódott, amikor a Journal de Genève reprodukálva a közleményt, azt az értesülést iüzte hozzá, hogy a genti tanácskozásokban

Commen román meghatalmazott miniszter is részt vesz.

Diplomáciai körökben ekkor valóban a magyar királykérdés megoldására gondoltak és pedig az Apponyi-féle habsburgi megoldás kikapcsolásával, valamely

fejedelemi házasság

révén és itt tényleg felmerült Albrecht — azaz, mint a tárgyalások során emlegették: Béla — királyi herceg neve. Tehát ismét Habsburg és ismét Habsburg vonatkozása volt az a gondolat is, amely

József Ferenc kir. herceg

a náderivadék possibilitását kívánta érvényesíteni. Különösen érdekes itt annak a megállapítása, hogy Párisban Joffre marshal s Magimot volt hadügyminiszter csoportja élénken szimpatizál a József főherceg fiára vonatkozó kombinációval és ma már talán egyedül Csehszlovákia érvényesítené szigorú formában vétőjét. Azt hiszik Belgrádban, hogy Bethlen István magyar miniszterelnöknek sem Albrecht a jelöltje és sokkal közelebb áll hozzá más megoldás, amiről esetleg Rómában lesz alkalma kifejezni felfogását.

Popovics Tihamér dr jugoszláv meghatalmazott miniszter környezetében úgy tudják, hogy

Bethlen római tárgyalásai, amelyeket Mussolini iníciált,

Vakmerő rablótámadás egy bank ellen

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Az Universul jelentése szerint Dobrudzsában napról-napra megismétlődnek a legvakmerőbb rablótámadások. — Így tegnapelőtt három bandita megtámadta Bazardicban a Banca Agricola épületét, a mely a város kelős közepén fekszik, a járásbíróház épületében, száz méternyire a megyei preiekturától.

Tegnapelőtt este 7 óra felé a három bandita belépődött a bank háttamögötti udvarra és megvárta azt a pillanatot, amikor a tisztviselők eltávoznak. Kevéssel a zárás előtt, amikor a banktisztviselők távozni készültek, Gherasim Gheorghiu a bank társigazgatója kiment az udvarra. Ott szinte belebotlott a három rablóba, akik közül az egyik rávetette magát és baltával hatalmas ütést mért a fejére. A vért üstént el-

borította az igazgató fejét, de azért eszméletét nem veszítette el és segélyért kiáltott. Ezt meghallották a bank tisztviselői és a járásbíróház szolgálói, kirohantak az udvarra, mire a banditák futásnak eredtek. Kettőjüknek sikerült is elszökni, de a harmadik ijedtében az épület egyik lépcsőjére szaladt, amely az épület legfelső részére vezet. Itt aztán egy szolgáló elfogta. Közben megérkezett a rendőrség; a rablót megkötözték, bevitték a bank irodájába és kihallgatták. — Megmotozásakor kiderült, hogy Ilie Boiciu Uzunoii-finak hívják és egy tisztességes bologár mezőgazdának a fia. A Bevallotta, hogy kiakarták rabolni a bankot és a pénzzel aztán Bulgáriába akartak szökni.

A rendőrség most kutatja a másik két rablót.

Leltár miatt nagy áruhanás

Kovács Testvérek

nagyáruházában, Sas-Passage

1 mtr. flanell	32 lei	1 mtr. 150 cm. lepedővászon	98 lei
1 drb. delénkendő	34 lei	1 mtr. kalapbársony minden színben	118 lei
1 mtr. angol flanell	36 lei	1 mtr. ruhabársony minden színben	128 lei

Harry Liedtke

legjobb vigjátéka a

**Névtelen
ember**

Felvételek

a világ minden részéből

A főszerepben:

**Liedtke és Mady
Christians**

Az I. II. és III. rész
összevonva

Látható a

PASSAGE

mozgósínházban

ma 3, 6 és 9 órakor

10 és 15 leles helyárak

semmi tekintetben nem fogják érinteni a kialakulóban levő jóbaráti viszonyt, mely Jugoszláviát és Magyarországot mind szorosabban összefűzi. Ez nem célja egyik félnek sem és itt mutatnak rá, milyen tarthatatlan az a hír, hogy egy orosz-magyar baráti megállapodás Jugoszlávia ellen irányulhatna.

Egy ilyen megállapodás lényege — mondotta az újságíróknak Pribicevics, a volt radikális miniszter is — lényege és gerince Magyarország tengeri kijárója Fiumében. Hogyan képzelnék az utat Magyarországtól az Adriáig Budapest és Belgrád közti barátságatlan viszony esetén? Hisz ez képtelenség, mert Magyarországnak nincs és belátható időn belül aligha lehet szárazföldi útja Fiuméba, csak jugoszláv területen át, ebből következik az ovo,

**Olaszország, Magyarország és
Jugoszlávia jövője jövő-
szonya,**

tehát tévednek Radicek, ha azt hiszik, hogy Mussolini minket akar bekeríteni vagy izolálni.

Dimitrievics képviselő, a demokráta publicistája azt írja, hogy a római találkozás egy rég várt detente első lépése lesz. Mussolini és Bethlen egy — budapesti származású — új koncepció alapján

**nagyszabású középeurópai
blokk**

tervet beszéltek meg. Ebben az erős szervezetben Németország, Olaszország, Románia, Jugoszlávia, Ausztria, Magyarország, Lengyelország esetleg Lettország alkotna egy erős egységet. Ebben a blokkban Csehszlovákia szívesen foglalna helyet, de ebben az esetben alapvető módosításokat kívánna tőle Mussolini, nem tudható milyen tekintetben, de a Popolo d'Italia cikkéből ez a körülmény tisztán következtethető.

Attól nem kell tartani — mondják a szerb politikusok — hogy Bethlen háborús célokat hajszol. Erről szó sincs, sőt bizonyos, hogy hatalmát azért erősítette meg, hogy tartós békés uralmat teremtesen politikája számára.

A HÉT PÚPOS TORNYA

KALANDOS REGÉNY

Irta: JESUS DE ARAGON

(21)

Spanyolból fordította: BALOGH BARNA

Lassu léptekkel a Puerta Cerrada-tér felé haladtak.

— Elhiszi már, hogy ennek az embernek, aki szemünk láttára vaknak s koldusnak tettei magát, van valami titkolni valója?

Majd gúnyosan hozzátette:

— Nos hogy tetszik önnek Malato barátja, az ön talizmánja?

Alig értek a püspöki palota sarkáig, midőn Bazilius hirtelen hátrafordult s meglepetten kiáltott fel:

— Elhűnt!

— Ahogy megjósoltam. Fel kell kutatnunk a környék összes bűvőhelyeit. A púposnak ebben a negyedben van dolga. Ha nem rejtőzött el valami lebuja, akkor bizonyosan rábukkanunk egy közeli zúgutcában. De nagyobb óvatossággal kell haladnunk. Lapuljon a falhoz és kövessen. Minden kiugrót, minden árnyékot használjon fel:

Befordultak a Sacramento-utca, a Santa Maria kolostor ciprusokkal benőtt kertjéig, majd újra fölmásztak a Cubo de la Almudenán.

— Nem is tudja, mennyire érdekelnék a környékbeli házak. Szeretnék behatolni mindenikbe. Ez a környék a mór negyed, ahol régen reneteg zsidó család lakott. Erős a gyanúm, hogy itt valami rejtett zsinagógának is kellett lenni. De erről majd alkalmasabb időben beszéllek.

Midőn egy sarkon befordultak, újra a Sacramento-utca végén találták magukat. Nem találkoztak senkivel. A Calle del Rollo sikátora felé folytatták útjukat. A sötét zsákutca kövezetét felverte a fű; baloldalián egy rombadőlt fal állott, jobbkez felől pedig két magas, sötét ház alkottott komor szögletet. A holdvilág zödes fényével vont be az ódon tetőket, végigfutott a festett üvegablakon s éles árnyékot rajzolt a házfalakra. A rombadőlt tífzfal tetején kőbor feketé macska bálnult az éjszakába.

A sikátor balrafordult, majd újra fölfelé emelkedett. A kolostor órája tizenkettőt ütött.

A két barát már teljesen letejt a reményről, hogy a púpos megtalálja, amidőn az utolsó harangütést követő mély csendben egyszerre lágyan csengő hegedűhang ütötte meg füleiket.

— Ez ő! De ugyan ki az ördögnek ad szerenádöt ilyen helyen?

A riporter földrevetette magát és átkémlelt a tulsó sarokra.

— Ott van! Nézze csak, ott áll a jobboldali körkortát tetején. S milyen jól játszik. Adta púpos! Hallja? Ez Bach áriája.

— Talán egy hölgy van az erkélyen, akit ilyen romantikus módon akar meghódítani?

— Nem látok senkit az ablakoknál.

— Akkor valószínűleg a holdvilágnak szól a szerenád.

— Nem hinném, hogy barátunk a holdvilágnak muzsikál... Ez a zene valami jeladás lehet.

A hegedűszó elhallgatott. A nagy csöndben egy vasajtó csikorgása hallatszott. A púpos gyorsan végigsiklott az utcán, majd eltűnt egy félig nyitott kapu sötétjében, mely nesztelenül bezáródott mögötte.

Futva érkeztek a ház elé. A XVI. századból származó, egyeme-

letes, erős épület volt, amely nagyon hasonlított az énekesnő Luciente-utcabeli lakhelyéhez. Minden ablaka sötét volt; a kapuhoz szorították fülükét, de már nem hallották a hegedűlő púpos lépteit.

Vártak egy kis ideig, hátha megvilágosodik valamelyik ablak. Jobbról, a magasban, az apró lámpákkal megvilágított vasuti összekötő-híd sötétlett, távolabb a város fénylő sétányai húzódtak rejtelmes utakként a levegőben.

— Lehet, hogy egyszerűen itt lakik; azonban meg kell adnunk, hogy szerfölött különös, monhatnám poétikus módon cseppet lakása aijtáján.

A Calle del Rollo felől feltűnt az éjjeli őr csillogó lámpása.

Gentleman halk kiáltással magához szólítva az öreget, ezüst-pénzt nyomott a markába.

— Ugyan kérem, nem tudná megmondani, melyik emeleten lakik itt az a görbehátú ur, aki olyan jól hegedűl?... Az imént tért haza. — Majd Bazilius füléhez hajolva, suttogta: — Lehet, hogy nem ismeri...

Az éjjeli őr becsületes lépe hihetetlen meglepetést tükrözött, midőn váratlan választ megadta:

— Ebben a házban egyik emeleten sem lakik senki.

— Tessék?

— Azt mondom, hogy senki se lakik itt. Már öt év óta üresen áll.

— De ha mi láttuk azt az urat...

A jó ember megnyugtatólag suttogta feléjük:

— Bizonyosan kísértetet láttak... Ne gondolják, hogy ez az első eset. Nagyon különös dolgok történnek ebben a negyedben...

Az újságíró elgondolkodott:

— Ez a rejtélyes, ócska ház lenne a Hét Púpos tornya?...

(Folyt. köv.)

Heyman szinkör

Szombat: Csákó és Kalap. Slágersorozat 6. Harry Liedtke és Olga Tschechowa.

Vasárnap délelőtt: Asszonyfaió, Mattyasovszky Ilona és Simon Marcsa.

Vasárnap délután és este: Csákó és Kalap. Slágersorozat 6.

— Csákó és Kalap, Roda-Roda szenzációs Feldherrnhügel-jét eddig két nap alatt 8000 ember nézte végig. A Heyman Szinkör ez alkalommal igazán kicsinek bizonyult annak dacára, hogy a legnagyobb befogadóképességű mozgósínháza Nagyváradnak. Harry Liedtke, Olga Tschechowa és Hans Junkermann valóban nagyszerűt produkáltak és Roda-Roda finom gunya, mellyel a hadsereget figurázta ki, mesterien érvényesült. A zenekar, amelyet ez alkalomra kivételesen megerősítettek, Huszár Karmagy vezetése alatt nagyszerűen simuló zenét állított össze.

Vasárnap d. e. 11 órakor
matiné

10 leles helyárakkal a
Dorian-Filmszínházban

Színre kerül

Mary Tudor

Marion Davies-sel

és az

**Iramszarvas
csodája**

MOZI

— A legkitünőbb katona vigjáték, az „Ezredes úr három leánya“ látható ma, szombaton a Dorian-Filmszínházban. — Mary Kid, Paul Heidemann és Hans Brausewetter játszik a 8 fejezetes vidám történet főszerepeit. A békevilág kaszányaiban játszódik le a pompás történet, amely a „Főhadnagy úr a feleségem“ című filmre emlékeztet. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Holnap, vasárnap 11 órakor matiné 10 leles helyárakkal. Színre kerül: „Mary Tudor“ Marion Davies-sel és az „Iramszarvas csodája“.

— Harry Liedtke legjobb filmje, a „Névtelen ember“ látható ma, szombaton először a Passage mozgósínházban. — Harry Liedtke ebben a filmben aratta legnagyobb sikerét. — Méltó partnere Medy Christians. A film I. II. és III. része összevonva látható a 3, 6 és 9 óras előadásokon. 10 és 15 leles helyárak!

— A rézbőrűek pusztulása. Az amerikai rézbőrűek életküzdelmeit, harcait tárgyalja e film a monumentális filmek minden együttthatójával felszerelve, s lényegében egy nagyon érdekes történetet nyújt, mely eleven tempójával, élénk színezésével a legszebb élvezetet nyújtja. Fotográfia tökéletes, rendezés kifogástalan, a szereplők pedig, kik közül Richard Duxet, Wallace Berry-t és Lonni Wilsont kell felemlítenünk, a legszebbet, legművészebbet nyújtják. A kitünő filmet ma mutatja be az Apolló mozgó.

— Szenzációs matiné-műsor az Apollóban. Vasárnap 11 órakor vetítésre kerül „Feleségem férje“, főszerepben Lucy Dorrain és Idill a hegyek közt, főszerepben Rodolpho Valentino. 10 leles helyárak!

**Művészi
felvételek
Majornál**

Bul. Reg. Ferd. 12, Apolló-palota.
Olcsó árak! 3223

A marosvécsi Helikon tegnapi estje

A nagyváradí sziklák tövén kibuggyant tegnap az erdélyi „muzsák forrása” a marosvécsi Helikon. Egy év óta várta az erdélyi közönség ezt a demonstratív megnyilatkozást. Impozáns jelét láthattuk a tegnapi felolvasó estélyen, a nagy érdeklődésnek. A Vigadó termét megtöltötte a hallgatóság.

A szép estély terve, Tabéry Géza agilitása és adminisztráló tehetsége nélkül nem valósulhatott volna meg. Tabérynek tulajdonítható, hogy Erdély más és erdélyi város helyett éppen Nagyváradon percent el a marosvécsi Helikon akcióba lépésének pillanata.

Milyen is volt ez a pillanat?

A szemnek talán nem oly fölemelő, mint a tudat számára. Ez a pillanat talán utjára mozdította azt a nagy erdélyi író, aki e pillanat nélkül elveszett volna ismeretlenül.

Ez a pillanat talán az egyetlen őszinte pillanat volt, az utóbbi esztendő során. Hatása nem mulhatott el nyomtalanul ott, ahol sebes a fantázia és gondolatok teremnek. Minden fiatal ambíció célja lehet az a hely, amelyet ennek a földterületnek magyar szellemi reprezentánsai között nyervek. A marosvécsi kastély regényes parkjában való meditálás ingere toll után kapkodtatja az ember kezét. Mindenki elmerülhet a vécsi panoráma szépségeiben. Báro Kemény János programja, amelyet Tabéry Géa olvasott fel, munkára szólít minden erdélyi magyar író, világnézetét különbség nélkül, hogy a legjobbakat a Helikon ölelje át. A program szerint a szándék tisztán irodalmi, a Helikon minden politikától, pártterdektől távol tartja magát.

De mi a célja a nemes báro meghatóan szép vállalkozásának?

A Helikon: nemcsak serkenteni akar fölkinált morális előnyeivel. Nemcsak elmélyítő, állandó, fokozott munkára szólít és ösztönöz.

A Helikon: elsősorban és főleg nemesít. Absztrakt célja az egyéniségek kiművelése. A Helikon egyéniségeket fog faragni. Nagy egyéniségeket. Akik ma hiányoznak Erdély irodalmából. Akik magas színvonalra emelik azt a kultúrát, amelyet majd, ha vállálják, mint erdélyi, méltóan fognak képviselni. Ezek a nagy egyéniségek már eleve meghatározzák a Helikon sorsát. A Helikon megindulásának a pillanatában, gyönyörű életét kézen vezette a Véget. Az individualizációhológusok felfogása szerint az egyéniségek helyes irányba való fejlődéséhez szeretetteljes, biztató, vállvehető, elnéző és megértő környezet szükséges. A gyermekkorát élő erdélyi irodalom kialakulóban lévő egyéniségét egy jó apa gyöngéd tekintetével kezdte kísérni a fiatal báro, akinek eszterlánci táncba fogózkodott drága, egymást szerető és tekintélyük minden súlyával egymásba önbizalmat injektáló gyermekei, az erdélyi írók. A gyermekek fölnevelkedeznek, sebezhetetlenné válnak a szeretet sárkányvérétől. És mert írók, művészek, a csodálat és az alacsonyrendűek ártalmatlan ellenségeskedésének atmoszférájába jutva, gögösen fordítják el a fejüket azokról, akik jóakarátának a gondolata veszé-

lyezteteti a született egyéniségükbe vetett hitet.

A tegnapi est fenyegetően rajzolta föl a rohamlépésekkel közeledő jövőt. Igazán komoly értékekkel ismerkedett meg a közönség. Mikor Tabéry bejelentette báró Kemény János betegségét és felolvasta nevében a Helikon programját, Kuncz Aladár egy megrázó háborus novelláját olvas-ta föl a színpadon elhelyezett asztalnál, amely körül a Helikon il-lusztris tagjai ültek kissé zsüri-szerűen. Kuncz Aladárban egy erős novellisztikus tehetség fér-között közel hozzánk. Utána Reményik Sándor, az ismert költő mutatta be néhány újabb, sikerült versét, nagy tetszéssel. Majd Koós Károly, néhol történelmi évszámokban fulladozó érdekes cikkét olvasta föl Erdély önálló évezredes, örökke fejlődő kultu-rájáról.

Szünet után Bánffy Miklós gróf, archaisztikus nyelven írt novellája következett, egy kuruc káplár levele, amelyben a majszttram tragikus haláláról ad hírt. Gróf Bánffy kitűnő előadásá-ban a szellemes, finom humoru

írás frappánsan hatott.

Áprily Lajos, az erdélyi költők egyik legmarkánsabb egyénisége legszebb versét Az iris-orai szarvast és még néhány apróbb költeményt olvasott fel.

Végül Kádár Imre, a nagyszerű poéta dithirambikus novellája fejezte be a ragyogó estélyt. Kádár novellája azt a drámai pillanatot rögzíti meg, amelyben Madách elhatározza Az ember tragédiájának megírását. (m. i.)

Előadás után a Borsi vendéglőben bankettet rendeztek, amelyen az írókon, újságírókon kívül a Szépművés Céh tagjai vettek részt.

Báro Bornemissza Elemérné, K. Baranyay Jolán, Pálffy-Gulácsy Irén, Moskovits Miksáné, Wertheimstein Viktorné, Mikes Ödöné, Czitrom Lászlóné, Peredy Györgyné, Kara Mihályné, Moskovits Lili, Schenker Ibolya, Adorján Emil dr, Váradi Ödön dr, Wertheimstein Viktor, Parlagi Lajos, Deutsch Pál, Czitrom László, Tabéry Iván, Kara Mihály, Mikes Ödön, Fehér Dezső, Borbély Lajos dr.

Nem engedélyezték a váradí szintársulat temesvári vendéjjátékát

— Saját tudósítónktól —

A nagyváradí színházban nemrég mutatták be a Párisi kirakat című vígjátékot, amely állandó sikerrel még ma is műsorban van. Nem valami tulságosan magvas darab ez, irodalmi értéke is csekély, de megtalálja azt a hangot, amelyen a mai közönségre hatni lehet s ezért kasszasikernek nagyon alkalmas. Érthető tehát, ha Fekete Mihálynak, aki a főnkrement temesvári színház szanálását vette a kezébe, szintén megtetszett a darab és pedig annyira, hogy a temesvári színház új korszakának bevezető előadásai közé — három napra — lekötötte a

Párisi kirakat nagyváradí ensem-blejét, mely tudvalevőleg nagyszerűen hozta ki a darabot.

A nagyváradí szintársulat vendéjjátéka elé Temesváron is nagy várakozással néztek. Fekete Mihály színigazgató, aki már minden előkészületet megtett, a vendégszereplést bejelentette Isac Emil művészeti felügyelőnek, aki tegnap — egészen érthetetlenül — elfájtotta a váradí színészeket attól, hogy a Párisi kirakatot Temesváron is bemutassák.

Hogy mi vezette az inspektort ebben az intézkedésben, azt nem tudjuk.

VIGYÁZAT!

Hamisítják a Vöröskereszt sorsjegyeket

A nagyváradí államrendőrség ma reggel érdekes átiratot kapott a nagyszebeni rendőrségtől, amelyben közli, hogy ott letartóztattak egy Silvü Variara álnévet használó egyént, akinek igazi neve Marius Medardius. Ez a szédelő hamis Vöröskereszt-sorsjegyek elárúsításával foglalkozott és elárasztotta vele az egész országot.

Marius Medardius a nagyszebeni rendőrségen azt vallotta, hogy

Nagyváradon is sok hamis sorsjegyet adott el

és állandó megbizottakat, úgynököket alkalmazott, akik még mindig házálnak a hamis sorsjegyekkel.

A nagyváradí rendőrség megindította a nyomozást, a melynek vezetésével Boródi György rendőrfelügyelőt bízták meg. Felhívja a rendőrség mindazokat, akiknél ilyen sorsjegyekkel jelentkeznek,

vagy akiknek már van ilyen hamis Vöröskereszt sorsjegy birtokukban, hogy azonnal értesítsék a rendőrség bünygyi osztályát.

x Női ruha szabászatot és varrást alaposan és pontosan csak Orbánnánál tanulhat. Rimanóczy-utca 13.

Apolló mozgó

Ma, szombaton először

A rézbőrűek pusztulása

Nagy monumentális film
12 felvonásban

A főszerepekben:

RICHARD DIX
WALLACE BEERY
LOUIS WILSON

A feketebőrűek élethálaküzdelmé a létért. Érdekfeszítő történet, izgalmas harcok.

NYILTÉR

A „Nagyvárad” folyó évi január hó 4-én megjelent „Egy modern házasság keresztmetszete: pénz, botrány, elhagyás” cikkben foglaltakra, miután az távollétem miatt csak most jutott tudomásomra, kérem, szíveskedjék ugyanazon helyen az alábbi nyilatkozatot közzétenni:

A fentemlített cikk tartalma egy tendenciózus és a valóság-nak meg nem felelő beállítás-sal lett leközölve, annak tartalma egy a mese világában illő történet, mely ellenkezik a tényekkel.

Való, hogy én nevezett S. O. nagyváradí nőt a házasságkötés után kénytelen voltam elhagyni, de erre nem a hozomány kérdése, hanem egy oly tény késztetett rá, amely csak személyi tulajdonságokhoz kötött, miután nevezett nőnek azon kvalitásai hiányoztak, amelyeket állított és amelyekkel rendelkeznie kellett volna.

Hogy nem a hozomány kérdése játszott főszerepet, igazolja az, hogy én a közjegyzői okiratban nekem adott aján-dékot és az ingatlanra vonatkozó tulajdonjogot minden más ellenszolgáltatás és vita nélkül visszaadtam, miről a dr. Ioan Hica közjegyző úr előtt 1927 január hó 1-én kelt 1-1927 számú közjegyzői okirat tanuskodik, mely okirat nevezett nő birtokában van.

Miután pedig a fenti cikk az én meghurcoltatásomat szándékolta és erre alkalmas, a sajtó útján elkövetett rágalmazásért a megfelelő eljárást folyamathat tettem.

Fogadja mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur nagyrabecsülsémet.

Oradea, 1927. január hó 14.

K. S.

Ezúton értesítjük tisztelt ügyfeleinket, hogy J. Hellmann úr a Transport-Lloyd R.-T. előbbi társtulajdonosa velünk szolgálati viszonyba lépett és működését f. hó 17-én megkezdte.

Kérjük szíves támogatását, kiváló tisztelettel:

Schenker & Co., R.-T. szállítási vállalat.

3373.

Színház

Heti műsor

Szombat délután fél 4-kor: Marica grófnő, operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 21.

Szombat este 8 órakor: Mienk az éjszaka, ujdonság másodszor. C bérlet. Sorozat szám 22.

Vasárnap délután fél 3-kor: Párisi kirakat, operett ujdonság. Mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 23.

Vasárnap délután fél 6-kor: Szeretek egy színésznő, vigjáték ujdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 24.

Vasárnap este fél 9-kor: Dolly operett, új szereplőkkel, Mende Klári felléptével. Sorozat sz. 25.

Hétfő: Dolly. A bérlet. (26.)

Kedd: Mienk az éjszaka, B bérlet. (27.)

Szerda: Marica grófnő C bérlet. (28.)

Csütörtök: Antónia, vigjáték Zöldhelyi Annával a címszerepben. A bérlet. (29.)

Péntek: Dolly. B bérlet. (30.)

Szombat délután fél 4-kor: Hajtódáadás, mérsékelt helyárakkal. (31.)

Szombat este: Drága kicsi buksi, operett bemutató. C bérlet. (32.)

Vasárnap délután fél 3-kor: Alexandra, mérsékelt helyárakkal. (33.)

Vasárnap délután fél 6-kor: Jászai emlékünnepe Bánk-Bán, mérsékelt helyárakkal. (34.)

Vasárnap este fél 9-kor: Drága kicsi buksi másodszor. (35.)

Hétfő délután fél 4-kor: Hajtódáadás, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 36.

Hétfő este: Román előadás.

— Ma délután Marica grófnő. Ma délután fél 4 órai kezdettel Kálmán Imre nagyszerű operettje a Marica grófnő kerül színre mérsékelt helyárak mellett.

— Mienk az éjszaka. Ma, szombat este másodszor kerül színre a Mienk az éjszaka című ujdonság.

— Vasárnap délután fél 3-kor a Párisi kirakat francia operett fog színre kerülni. Utána fél 6 órai kezdettel a Fodor László-féle pompás vigjáték a Szeretek egy színésznőt kerül színre. Mindkét előadás mérsékelt helyárú.

— Dolly reprize. Vasárnap este lesz a Dolly reprize, melynek címszerepét Mende Klári fogja itt először előadni. A öbbi szerepek is új kezekben vannak, úgy, hogy a repriz valóságos ujdonságnak számít.

— Antónia, Zöldhelyi Annával. Igazi színházi szenzáció számba megy az e heti műsor Antónia előadása, annál fogva, hogy a címszerep eljátszására Zöldhelyi Anna vállalkozott. Kiváló primadonnának nagy ambícióval készült erre a szerepre, amelyet Prágában és Kassán már nagy sikerrel el is játszott.

Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2393 I

sérvkötők, haskötők,



gummi-harisnya, speciális kötszerek, női és férfi övszerek.

Mi újság?

24 óra váradi árfolyamai

	272-es nyit. s után		275-es zár. l után		Ma	
	Áru	Pénz	Áru	Pénz	Áru	Pénz
Pengő	3280	33—	3275	3295	3270	3290
Dollár	18750	188 1/2	187—	188—	187—	188
Cseh korona	554	557	553	557	553	557
Svájci frank	3620	3635	3615	3625	3610	3620
Osztrák shilling	26 5	2650	2630	2650	2630	2650
Francia frank	740	750	740	750	740	750
Angol font	913	916	911	914	910	914
Olasz lira	810	825	820	830	820	830

* **Halálozás.** Sulyos csapás érte a nagyváradi iparostársadalom régi vezető tagját, Lebovits Rudolfit. Felesége, született Klein Berta ma éjszaka hosszas szenvedés után, 55 éves korában meghalt. A jótékonyágáról ismert ur-asszonyt férjén kívül három gyermeke gyászolja. Temetése a Traian (Széchényi)-tér 2. sz. alatti gyászházból vasárnap délután 2 órakor lesz.

* **Mától kezdve tilos a nyulavadászat.** Dr Pop Cornél, vadászati inspektor ma rendeletet bocsájtott ki, amelyben közli, hogy a földművelésügyi miniszter rendelete értelmében a nyulak vadászata jan. 15-étől kezdve tilos. A rendelet ellen vétők szigorú büntetésben részesülnek.

* **Tartalékos tisztek bálja.** A tartalékos tisztek biharmegyei csoportja szombaton, január 15-én a Kereskedelmi Csarnokban este 9 óráig nagy és fényes bált rendez, táncgal, virág és konfetti csatával összekötve. A bálnak külön jelentőséget ad az a körülmény, hogy a városban lakó román és kisebbségi tartalékos tisztek, valamint a családjaiknak a megismerkedésre óhajt alkalmat nyújtani. Beépő jegyeket Roman Romulusznál lehet vásárolni a Banca Nationala pénztáránál.

* **A fabál.** Az Erdélyi Fatsíztviselők Egyesületének nagyváradi csoportja január 23-án tartja a Kereskedelmi Csarnokban fényes bálját, a melynek műsorán Rella Gabriella, a budapesti Opera énekesnője és Jean Athanaziu, a bukaresti Opera énekesese lépnek fel.

* **Orvosi kozmetikai rendező.** Dr Jeremiás Aranka Reg. Ferdinánd 24. (Új plébánia-palota.)

* **Rádió-koncert** lesz ma este a tartalékos tisztek bálján a Kereskedelmi Csarnokban. — Jegyet lehet váltani a Rádióphon r.-t. Sas-palota II. em. Telefon 999 és este a pénztáránál. A rádió-műsor a világ összes állomásainak legérdekesebb programjaiból van összeállítva. Éjféli után Rádió-Jazz-band mellett lesz a tánc.

Az Enescu-koncert

Enescu hónap, vasárnap tartja utolsó koncertjét a Kath. Körben. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

MŰSOR:

Dalcrose: Hegedűverseny 2-ik része, Ravel: Kadich, Debussy: Mistrels. Wieniavszky: Moszkvai emlék. Enescu: Zongora-hegedű szonáta (3 tétel). Bemutató.

* **A szomszédolás átka.** Özv. Salamon Miklósné Alexandri (v. Teleki)-utca 64. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy amíg ő tegnap este a szomszédban járt, az alatt ismeretlen tettesek alkucsal behatoltak lakásába és elvittek szekrényéből hetvenezer lej értékű ékszert és készpénzt. — Ugyancsak szomszédolni járt özvegy Seiler Zsigmondné, Cuza-Voda (v. Szacsavay)-utca 53. szám alatti lakos, mialatt lakásába betörték és onnan több ezer lei értékű fehérneműt elvittek. A rendőrség nyomoz a tettesek után.

* **Felhívás az iparosokhoz!** Felhívjuk az Ipartestület kötelekébe tartozó összes iparosok figyelmét, hogy az adóbevallási izek kitöltése megkezdődött és azt az Ipartestület házában levő Iparos Kör helyiségében (Gen. Mosoiu (Mezey Mihály)-utca 4. sz. a. déle. 9-től 12-ig és d. u. 3—6-ig lehet elkészíttetni. Ugyanitt eszközöztetnek a szeszes italt árusítóknak ivjének a kitöltése is. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* **Újvi meglepetés.** Az Egyesületi (Szent László)-tér és Nic. Jorga (Zöldia)-utca sarkán Weisz Jenő volt Sas-kávéház tulajdonos egy modernül berendezett kávéházat nyitott „Minerva” név alatt. Az árak mesébe illők. Fehér, vagy fekete kávé 8 lei, rumos tea 10 lei, biliárd óránként 24 lei, kártya személyenként 15 lei, dominó 5 lei, sakk 2 lei, buteliás csemege bor 50 lei stb. stb. Jól fűtött, pormentes, tiszta levegőjű termék. Kitűnő biliárd asztalok. Gondos, előzetes és figyelmes kiszolgálás.

x Hó és sárcipő javítása Grósz. Nagy Sándor-u. 14.

Dr Szántó Dezső nyilatkozata

Igen tisztelt Főszervező ur, szíveskedjék alábbi soraimnak b. lapjában helyet adni.

Kötelességemnek tartom Nagyváradi választóinak tudomására adni, hogy a „Nagyváradi Napló”, a „Kisrész Újság” mai, 1927 január 15-iki számában, előzetes jóváhagyás mellett megjelent és a városi közgyűlésről szóló tudósításaiban engem érintő hamis kijelentésekre és megállapításokra a mindenkitől ismert okok miatt a „Keleti Újság” nyilttéri rovatában fogom megadni a választ.

Szíveségét előre is köszönve vagyok tisztelő hiva:

Dr Szántó Dezső
városi tanácsos.

47. sz.—1927.

HIRDETMEYNY.

Tekintettel arra, hogy a villamos áramfogyasztási számlák késedelmes fizetése a villamosmű rendes menetét, illetőleg az áramszolgáltatás folytonosságát veszélyezteteti, figyelmeztetjük a t. fogyasztó közönséget, hogy mindazon fogyasztókat, akik esedékes áramdíjakat a számláknak pénzbeszedőink utján való bemutatásakor nem fizetik ki, a villamosmű szabályrendelete értelmében a villamosmű hálózatából kikapcsolatjuk s részükre az áramszolgáltatást mindaddig megtagadjuk, míg a hátralékos számlát a kikapcsolás és bekapcsolás költségeivel együtt közvetlenül a villamosmű pénztárába be nem fizetik, reggel 8 és d. u. 1 óra között.

Az áramdíjkedvezményt élvező köztisztviselők és intézmények, valamint a szerződéses fogyasztók pontatlan fizetés esetén a fenti intézkedésen kívül kedvezményüket egy szersmindenkorra elvesztik s részükre az áramfogyasztást az érvényben lévő általános egységárakkal számláztatjuk ki.

A villamosmű személyzete fenti intézkedést tartozik szigoruan betartani.

Oradea, la 11 Ianuarie 1927.

Bazilli,

a villamosmű igazgatója.

Tulbure

polgármester.

3372

Sürgősen, olcsón eladók

háló, ebédlő, konyha, előszoba bútorok, gardero, könyvszekrény, íróasztal, fotel, hajlított székek, fehér ág, vasmosdó, kályha-ellenző, virágállvány, állólámpa, hencser, sodrony, matrac több mindenféle bútorok. Minden darab külön is eladva lesz.

I. Vulca. (Nagy Sándor)-u. 10.

Enescu második hegedű-estjéről

Tegnap koncertjén Enescu tul-
szárvallhatlan stílusból egy
Händel és egy Mozart szonátát
játszott. Ernest Chausson végte-
len hangulatos. Trisztán behatása
alatt megalkotott „Poème”-jét a
szíve vérével játszta. Ebből a da-
rabból nemcsak Chausson poéti-
kus lelke, hanem Enescu benső-
ségének egész nagy világa ütö-
közt ki. Ahogy ezt a piece-t drá-
mailag felépítette, abban a foko-
zatokat kihozta, egész kis tragé-
diát nyújtott benne.

Hallottunk még egy eredeti spa-
nyol ritmusokban mozgó Sarasate
piece-t egy — megismétlésre kért
— Scarlaticsu bagatellát, s egy
Leclair Kreislér bájos átiratot.
Rádásul kaptunk egy Bach szóó
szonátát, s Fauri Berceus-et.
Enescu játéka s pompás Guarné-
rius hegedűjének mesésen zengő
tónusa mindenkor felejthetlenné
lesznek emlékeztetünkben. Cara-
via tanár ezuttal is kiválóan ex-
cellált, s eszményi kísérek bi-
zonyult.

Guttman Miklós

Vasárnap
este 9 órakor
ENESCU
III-dik hangversenye
a Kath. Körben
Jegyek
a Hegedűs Hirlapirodában

Helyben négy lej, más belöldi helyre öt lej a levél portója

A nagyvárad postafelügyelőség
felhívja a közönség figyelmét ar-
ra, hogy alkalmazkodják az új
postatarifához, amely január else-
jén lépett életbe. Főleg arra kell
vigyázni, hogy a levélportó hely-
ben négy lej, más városokba (bel-
földön) öt lej, ezenfelül pedig 25
banis segélybélyeg. Ha a levélben
nincs a megfelelő bélyeg, akkor
visszaviszik a feladónak, amennyi-
ben a címe meg van jelölve a
borítékon. Ha a feladó neve nincs
a borítékon, akkor a levelet a
törvényes határidő betelével meg-
semmisítik.

Január 22.
Bokor
Judit
csele-
művésznő
a Kath. Körben
Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában

Közeledik a spanyol

Már Magyarországon is dühöng

Hiába minden erőfeszítése a
hatóságoknak, a spanyol vészede-
lem napról-napra újabb területe-
ket hódít. Budapesten, — mint tu-
dósítónk jelenti — tegnap valósá-
gos rémületet keltett az a hír,
hogy

**Szegeden száz katona megbete-
tegedett egyszerre influenzá-
ban.**

Telefonon érdeklődtek a szegedi
hatóságoknál és tegnap délutánra
már megérkezett a szegedi tiszt-
főorvosi hivatal jelentése.

A hivatalos értesítés szerint a
veszedelem nem olyan nagy, min-
ahogy gondolták. Nem is biztos,
hogy spanyolról van szó. Lehet,
hogy csak egyszerű influenza jár-

vány dühöng. A betegségek nem
súlyosak.

A budapesti orvosi körök meg-
állapították, hogy Magyarországon
még ma sincs elterjedve a spa-
nyoljárvány, de az influenzás
megbetegedések szaporodnak. Le-
het, hogy ezek a spanyol epidé-
mia enyhébb megbetegedési for-
mái.

Budapest egészségügyi bizott-
sága még az este folyamán rend-
kívüli ülést tartott, ahol a tiszt-
orvos javaslatokat terjesztett elő
a preventív intézkedésekre vonat-
kozólag.

Megfogják szüntetni a villamos-
vasutak túlszűfoltóságát, a mozika-
t és tánclokálokat állandó orvos-

felügyelet alá helyezik. A gyógy-
szertárakat este nyolc óráig tart-
ják nyitva és a város egészség-
ügyi hivatala több betegszállító
autót szerzett be. Remélik, hogy
ezekkel az intézkedésekkel a jár-
vány továbbterjedését meggátol-
ják.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 280.—

BERLIN... 12310 PARIS 206250
NEW-YORK 51825 PRAGA 1534 50
ONDON... 251875 B. PEST 90.70
JACS... 7307 MILANO 2255

A vasárnapi Enescu-koncert szenzációja

A nagy mester eljátsza a „Kadisch”-t, a zsidóság gyászünnepén

A vasárnapi Enescu hangver-
senynek olyan szenzációja lesz,
amelyhez hasonlót még nem volt
alkalma élvezni Nagyvárad zene-
kedvelő publikumának. A jelenkor
legnagyobb hegedűse, a világhírű
Enescu először a Khad-

dist, a zsidó nép fenséges gyász-
imáját, amelynek szívbemarkoló,
mélabus melódiaja valósággal el-
zokogja a zsidóság évezredek
szenvédeit és panaszait. A
Khaddis Enescu hegedűjén olyan
csodálatos szépséggel fog felcsen-

dülni, hogy felejthetetlen élmény
lesz mindazok számára, akik sze-
rencsések lesznek végighallgatni.
Enescu különben ugyancsak vasár-
nap este eljátsza a Csak egy kis
lány van a világon... című cso-
daszép magyar nótát is, amely
szintén legszenzációsabb műsor-
számainak egyike.

Érthető tehát, hogy a vasárnapi
hangversenyt minden eddigi vára-
kozást felülmúló érdeklődés előzi
meg.

Megölte az anyaszív

A mentők tegnap a késő dél-
utáni órákban a Biharmegyei
közkórházba szállították Szol-
ga Gyuláné, városi kocsis
feleségét, aki hirtelen rosszul
lett.

A szerencsétlen asszony, mi-

re beszállították a közkór-
házba, meghalt. Hozzá tartozói
elmondották, hogy a szegény
asszony nem tudta elviselni,
hogy fiától, aki évek óta Buka-
restben dolgozik, semmi hírt
nem kapott.

Amikor a házmester napi kétszáz lej kötbért fizet

A háziurak leleményességé-
ről valóságos legendák kerin-
genek már közszájon. Sok
adoma, kuplé, tréfa született
még erről a leleményességről
és a görbe tükrök, amelyben
torz képpel tükröződik vissza
a partajok keserősége, mint
minden humor, a legvéresebb
és legfájdalmasabb realitásokból táp-
lálkozik. A humoristák képes-
ségeit messze túlszárvallja
ötletességében az az eset, a
melynek iratait egyik nagyvá-
radi ügyvéd a nagyvárad tör-
vényszékhez ma nyújtott be.
Az eset a következő:

W. J. háztulajdonos pár hét-
tel felmondott K. P. házmeste-
rének. A felmondás határideje
január 15-én járt le. Eddig
minden a legnagyobb rendben
van. A felmondás érdekessége
abban van, hogy amennyiben
K. P. házmester a felmondás
lejártakor mégsem menne ki a
lakásból, úgy naponként 200 lej

kötbért fizet mindaddig, amíg
a lakásból ki nem megy.

Január tizenötödike elérke-
zett és K. P. bármennyire
igyekezett, nem tudott lakást
szerezni magának, viszont
nem hajlandó a 200 lej kötbért
megfizetni. Most arra kéri a
bírószágot, hogy semmisítse
meg a háztulajdonos által reá-
kényszerített kötbér fizetését.

x Vizum, gyorsan, pontosan
a Hegedűs Hirlapirodában. —
Telefon 458.

Fehérnemű szalonomat
Ciorogariu (Uri)-u.
4. szám alá

helyeztem át. Kérem m. t.
megrendelőim további nb.
pártfogását.

3374

Krauszne

Országos akció az árvízkárosultak érdekében

A múlt évi tűz és vízkárosultak
segélyezésére, mint ismeretes Bi-
harmegye nagyszabású akciót in-
dított, amely most fejeződött be.
A megye összesen 280.000 lej
utalt át a károsultak központi se-
gélybizottságának, amely összeg
részben önkéntes adományokból,
részben a sorsolás eredményéből
került elő. Bukarestben tovább
elkezdte nagyszabású táncmulatsá-
folytatják az akciót és február
got rendeznek, amelyen értékes
tombolatárgyakat sorsolnak ki. —
Erre a célra a központi segélybi-
zottság Biharmegyéi öt tombola
tárgyat kért.

A prefektus felhívására a me-
gye területén levő ipartelepek és
pedig a Feketeerdői üveggyár, az
élesdi Chamotta gyár, azonkívül
Nagyvárad városa és a belényesi
román nőegyesület értékes tár-
gyakat ajánlottak fel.

Mi történt a belényesi határban?

A belényesi csendőrség tele-
fonon jelentette a királyi
ügyészségnek, hogy a város
határában tegnap egy ötven-
éves férfi hulláját találták, akin
külső sérülések nyoma látsza-
nak, a fején vannak zúzódások
és valószínűnek látszik, hogy
agyonverték. Az áldozat Tor-
za János benubestii föld-
műves. A csendőrség megindi-
totta a nyomozást és az
ügyészség rendeletére a holt-
testet ma felboncolják.

A vendéglős megalkuszik
a borkereskedővel, aztán bu-
csuzóban megkérdezi:

— És mondja, kérem,
mennyi vizet bír el ez a bor?
— Hektónként ötven li-
tert.

Harmadnap dulva-fulva
állít be a vendéglős a borker-
keskedőhöz:

— Hallja, én hozzáöntöt-
tem ötven liter vizet a bor-
hoz, és a vendégeim azt
mondották, hogy ihatatlan.

A borkereskedő könnye-
dén legyint:

— Na ja, ha még maga is
hozzaöntött ötven litert! ...

Dr Bárdos József
órás üzletét Bul. Reg. Ferdinánd 24-a sz. alá (Sztaroveszky-utcával szemben) helyezte át

Fest. Tiszti
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos. 2779 Vasal

Ruhákat Gallérokai
fest, tiszti legszebben mos, vasal
Szabó László
Take Ionescu (Körös-utca 1.
fiók: Bazárépület Bul. Reg. Ferdinánd)

Perzsaszőnyegek és fonalak
legolcsóbb bevásárlási forrása

SZÉKELY-nél
Royallal szemben.

Esőernyő
legolcsóbb a készítőnél
Rosenberg Testvérek
Nic. Iorga (Zöldia-u.) 8. — Behúzás, javítás gyorsan készül. 2457

A világ összes aszszonyai legszebben ezeket a gyönyörű regényeket olvassák

Eschiruth: Tékozló fiú 1895
Böhme: Mozgás és élet 2034
Csermely: Bakunin professzor 2041
Ewers: Lidérc 2462
Farkas: Láthatatlan Imámok 702
Schobert: Aki az utcán nevelkedett 2425
Hall Caine: Tékozló fiú 279
Heimburg: Erősebb 220
Kabus Ede: Rubingár 2698
Lagerlöf: Sasár 2429
Lehne: Onfellet pillanat 2062
Lindberg: Dovlette; Viola 161
Loti Pierre: Krizantém asszony 285
Nádas I. Akiért csak a kezét kell kinyújtani 2903
Nansen: Julia szerelme 110
Panhuys: Három asszony szerelme 110
Pásztor A.: Színész nő férje 232

40 lei havi olvasási díjért a Hegedüs Kölcsonkönyvtárból olvashatja

Relief, gobelin és kelmestést vállalkozók. Sablonpapír nagy választékban Str. Caragiale (Nyária-u.) 8. sz. alatt szemben a kapuval.

Makulatura papír
nagy tételben
olcsón
kapható a Hegedüs Hirlapirodában

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állást keresőknek 50 % engedmény. »Cím a kiadóban« jezésér külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló k.s számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

A „Nagyvárad Estilap” apróhirdetéseit mindennap kiragasztjuk a városi hirdetési oszlopokon és táblákon

LEVELEZÉS

Megérkezett a

95

leles

gramofon-lemez
a Hegedüs Hirlapirodában.
Remek táncdarabok
Oriási választék

„ÖRÖK titok” vasárnap a jelzett helyen ott leszek. 392

PARIS. Leveletek tegnap reggel érkezett. A kép nagy meglepetést szerzett, átadtam, meri A. akkorra elutazik. Sokszor csókoltunk. 390

„KALANDRA nem vagyok” jelígre levél ment a szokott helyre 387

„FÜGGETLEN özvegy” jövő héten délután ötkor várom. 388

„BANDIKAM”. Édes, kedves Bandika. Látja most már nincs hiba. Azt gondolja, hogy én félek? Megismerem, amíg élek. Előbb csak így versekben, aztán majd személyesen. De minden a sietés, legyen az meglepetés. Randevu, kirándulás. Egyelőre verseket írok, aztán majd cselekedni. Ifjú vagyok és nem vén. Viszontlátásra Te meg én. Csókolt Barna. 389

„REMÉNY 29 éves” jelígre levél van a Hegedüs Hirlapirodában. 402

UNATKOZÓ fiatal urileány szórakozás céljából fiatalember ismeretségét keresi. Jelíge: „Jó pajtás.” 403

SEM sezdán, sem csütörtökön nem lehettem ott. Beteg vagyok, fekszem. Influenza. Azt hiszem hétfőre szabadulok csak ki. Ha lehet, írjon postán, aláírás nélkül. Sokat gondolok magára.

LAKÁS

KÖZPONTBAN külön bejártu butorozott szobák, fürdőszobával is, teljes ellátással is kiadók. — Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 398

ALKALMAZÁS

ELSŐRENDÜ manicűrös kisasszonyok felvételnek Pölöskeimél 377

PÉNZTARNOKNÓ több évi gyakorlattal állást keres. Cím a kiadóban. 382

INTELLIGENS otthoni foglalkozású ur nő lakást ingyen nyelhet 3 éves lánykám felügyeletéért Andrei Muresanu (Szigligeti) utca 16. szám. 395

ADÁS-VÉTEL

MATHERS: Jön a rozsa át című könyvet megvételre keresem. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 370

MEGVÉTELRE keresünk használt, garantált, üzemképes állapotban levő 55—60 HP szivógázmotort. Ajánlatokat kérünk Mestitz R. T. Targu-Mures. 366

SZÉP barna vizsla kutyát találtak. Take Ionescu (Körös) utca 16. Stern Mózesnél. 393

ELADÓ modern, beköltözhető új ház, alapincézve, 270 ezer lei, nem modern 5 lakásos beköltözhető 210 ezer lei. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 399

ELADÓ lakások, Moldova (Kálvária) utca elején 2 szobás fürdő, lelépés nélkül. Alexandri (Teleki) utca végénél szintén ilyen, van 1, 2, 3, 4, 5, 6 szobásak, központban is. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 396

INGATLAN

HAZHELYEK Wilson (Füzes) utca folytatásában nagyon kedvező részletfizetésre 25.000 leitől kaphatók. Topsál Vilmos, Strada Averescu (a Bulv. Reg. Ferdinánd és a Pereces-utcat összekötő utcában.) 2766

ELCSERÉLNÉM újonnan épült modern 5 szobás magánháza egy kisebb, lehetőleg szintén magánházzal. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 2766

ELADÓ 350 ház kisebb és nagyobb, olyan olcsón még nem láttam házat venni, mint ma nálam elő van jegyezve, csak tessék érdeklődni. Weisz Gizi Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 401

ELCSERÉLNÉM Körös oldalon 12 katasztrális hold beültetett szőlőmet, lehet kint is egy jó bérházat. Törkőmről 5 katasztrális szőlő, földdel lakással, 150 ezer leiert eladó. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022.

KÜLÖNFÉLÉK

KEZIMONT AZIK Ön? Nézz meg a Tünderujjakat, rengeteg ötletet, mintát kap 70 leiert. Kaphatók a Hegedüs Hirlapirodában. 357

FEHÉRNEMÜ himzést nagyon szépen készítek. Cím Hegedüs Hirlapirodába kérek. 381

TARSAT keresek, bevezetett szódavizgyárhoz, 1 millióval, biztos a 24 százalékos kereset. Másik 400 ezer leiert társulna. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 400

Felhívás

A Városi Lakásépítő Rtg. alapítónak megbízásából felkérem a részvényjegyzőket hogy a kapott részvényjegyzési nyugtákkal január 16-tól kezdve, délután 4—6 között ezeknek visszafizetése végett iródban megjelenni sziveskedjenek Dr Várai Ödön ügyvéd, Parcu Traian (Széchenyi tér) 12. 336

Frenczel

Oradea, Vlahuța-utca 44.

Telefon: 913.

Épület üvegezési vállalat
tábla- és tükröveg
nagyraktára

2932

Sár- és hócipőt

szakszerűen, legolcsóbban az

„ELASTICA”

javit 2794

Vlahuta Szt. János-u. 32.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Könnyen vásárolhat Ön is mindenféle ruházati cikket,

mert módot nyújtunk, hogy ruha- és kiegészítőket is fizetés nélkül

5 havi vagy 20 heti részletre

beszerezhessen. — Nagy választékunk van szőnyeg, paplan, damaszt, vászonneműekben stb.

Witracel Gábornál

Avram Iancu (Kossuth)-utca 10. sz.

Biharmegyei Takarékkal szemben

3136